

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

17 ביוני 2024

1766

י"א בסיוון התשפ"ד

עמוד

1110 הצעת חוק הספרייות הציבוריות, התשפ"ד-2024

הצעת חוק הספריות הציבוריות, התשפ"ד-2024

הגדרות

1. בחוק זה –

"חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹;

"המועצה" – המועצה לספריות ציבוריות שמונתה לפי סעיף 3;

"מועצה אזורית" – כהגדרתה בצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958²;

"מועצה מקומית" – מועצה שהוכרה בצו כינון של שר הפנים כאמור בסעיף 1 לפקודת המועצות המקומיות³;

"המשרד" – משרד התרבות והספורט;

"ספר" – ספה, כתב עת, עיתון או דבר דפוס אחר, סרט, תקליט, לומדה, מאגר מידע וכן חומר גרפי, קולי או אוריקולי אחר, והכול בכל צורה או טכנולוגיה שבהן הם נשמרים, מאוחזרים או מופצים, ולרבות בכתב לעיוורים או באופן הנגשה אחר;

"ספרייה ציבורית" – ספרייה המיועדת לציבור הרחב שהיא פתוחה לכול ומנוהלת על ידי רשות מקומית, לרבות בשיתוף גופים אחרים כאמור בסעיף 11;

"עירייה" – כמשמעותה בסעיף 2, 3 או 5 לפקודת העיריות⁴;

"רשות מקומית" – עירייה, מועצה מקומית או מועצה אזורית;

"השר" – שר התרבות והספורט.

ד ב ר י ה ס ב ר

ברשויות מקומיות מוחלשות. כמו כן מוצע לערוך שינויים הנוגעים למועצה לספריות ציבוריות, ובכלל זה: שינוי הרכבה של המועצה, הוראות לעניין מינוי חברי המועצה, תנאי הכשירות שלהם, תקופת כהונתם, הפסקת כהונה ומניעת ניגוד עניינים – וזאת כמקובל בחקיקה עדכנית לעניין מועצות ציבוריות.

סעיף 1 מוצע להגדיר מונחים שונים המשמשים בחוק המוצע כמפורט בסעיף 1. בין השאר מוצע להגדיר את "המשרד" ו"השר" שלהם מוקנות סמכויות לפי החוק המוצע. עוד מוצע להגדיר "רשות מקומית" כך שתכלול עירייה, מועצה מקומית ומועצה אזורית. כמו כן מוצע להגדיר את המונח "ספר" באופן רחב, כך שיכלול סוגים שונים של פרסומים – מודפסים, דיגיטליים או מונגשים. עוד מוצע להגדיר ספרייה ציבורית כספרייה המיועדת לציבור הרחב ומנוהלת על ידי רשות מקומית, לרבות כזו המנוהלת בשיתוף עם גופים אחרים; יובהר כי אין בהוראות החוק המוצע כדי למנוע הקמה של ספרייה בידי גורם פרטי או גורם ציבורי שאינו רשות מקומית.

לספרייה הציבורית תפקיד ייחודי במתן שירותי חינוך לתושבי הרשות המקומית, והיא נועדה לטפח את תרבות הקריאה, ההשכלה והפנאי לטובת כלל תושבי הרשות המקומית. נוסף על כך, הספרייה הציבורית ממלאת תפקיד כמקום לאירועי תרבות ומפגשי קהילה. הספרייה הציבורית נועדה אף לעודד סקרנות, צריכת ידע ואוריינות. כיום ישנן 220 רשויות מקומיות המאגדות בתוכן כ-680 ספריות ציבוריות (יש רשויות מקומיות שבהן קיימים כמה סניפים הנותנים שירותי ספרייה לתושבי הרשות).

לנוכח ההכרה בחשיבות פעילותן של הספריות הציבוריות, חוקק בשנת 1975 חוק הספריות הציבוריות, התשל"ה-1975 (להלן – החוק הקודם). במטרה להבטיח שירותי ספרייה ציבורית לכלל תושבי הרשות המקומית וכן את המקורות התקציביים למימונם.

הצעת החוק נועדה להתאים את החקיקה הקיימת למצב הנוהג בפועל ולהסדיר סוגיות נוספות הטעונות הסדרה, לרבות בהיבט של התאמת המחויבות התקציבית של המדינה והרשות המקומית למימון השירותים והפעילות של הספרייה הציבורית, וזאת בשם לב לספריות הפועלות

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

² ק"ת התשי"ח, עמ' 1259.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

- מטרה 2. חוק זה בא להסדיר את פעילותן של הספריות הציבוריות לטובת הציבור, במטרה לקדם את החינוך והתרבות בישראל ולהבטיח מתן שירותי ספרייה ציבורית, בזמינות ובאיכות סבירים, לצד הבטחת מקורות המימון למימוש מטרה זו.
- מינוי מועצה לספריות ציבוריות ותפקידיה 3. (א) השר ימנה מועצה לספריות ציבוריות בת 11 חברים, והם –
- (1) עובד המשרד;
 - (2) עובד משרד הפנים, לפי המלצת שר הפנים;
 - (3) עובד משרד האוצר, לפי המלצת שר האוצר;
 - (4) נציג מרכז השלטון המקומי;
 - (5) חבר מועצת הספרייה הלאומית, לפי סעיף 10(א)3 או (12) לחוק הספרייה הלאומית, התשס"ח-2007⁵, לפי המלצת שר החינוך;
 - (6) שישה נציגי ציבור, כמפורט להלן:
- (א) חבר סגל אקדמי במוסד מוכר להשכלה גבוהה בעל ידע ומומחיות בתחום מהתחומים האלה: ספרות, ספרנות, מידענות, חינוך או תרבות;
- (ב) חבר בעל ניסיון מקצועי בתפקיד בכיר בתחום החינוך או התרבות, לרבות ספרנות;
- (ג) סופר, לרבות מבקר ספרות או משורר;
- (ד) שלושה חברים בעלי ידע וניסיון מקצועי בתחום מהתחומים האלה: ספרות, ספרנות, מידענות, ארכיונאות, חינוך או תרבות; ומתוכם אחד המכהן כבעל תפקיד בכיר בספרייה של רשות מקומית.
- (ב) השר ימנה את יושב ראש המועצה מקרב חברי המועצה המנויים בסעיף קטן (א)6.

ד ב ר י ה ס ב ר

על ידי הגורם המוסמך במרכז השלטון המקומי, חבר מועצת הספרייה הלאומית, לפי חוק הספרייה הלאומית, התשס"ח-2007 – לפי המלצת שר החינוך, ושישה נציגי ציבור; נציגי הציבור יהיו כמפורט להלן: חבר סגל אקדמי במוסד מוכר להשכלה גבוהה בעל ידע ומומחיות בתחום מהתחומים האלה: ספרות, ספרנות, מידענות, חינוך או תרבות; חבר בעל ניסיון מקצועי בתפקיד בכיר בתחום החינוך או התרבות לרבות ספרנות; חבר שהוא סופר, מבקר ספרות או משורר; וכן שלושה חברים בעלי ידע וניסיון מקצועי בתחום מהתחומים האלה: ספרות, ספרנות, מידענות, ארכיונאות, חינוך או תרבות, שאחד מהם לפחות יהיה בעל תפקיד בכיר בספרייה של רשות מקומית. עוד מוצע לקבוע כי השר ימנה את יושב ראש המועצה מקרב חברי המועצה שהם נציגי ציבור.

מוצע כי לעניין מינוי חברי המועצה יחולו הוראות סעיפים 18א עד 18א2 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, בעניין ייצוג הולם. כמו כן, כמקובל במינוי חברים לגופים מיעוצים, מוצע לקבוע כי לא ימונה לחבר המועצה מי שהורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא

מוצע לשמר את סעיף מטרת החוק כפי שהופיע בחוק הקודם, ולפיו החוק נועד להסדיר את פעילות הספריות הציבוריות, המנוהלות על ידי הרשות המקומית, ולהבטיח מקורות לתקצובן.

מוצע לעגן את מעמדה של המועצה לספריות ציבוריות ואת תפקידיה כגורם המייעץ לשר התרבות והספורט (להלן – השר) ולמשרד התרבות והספורט (להלן – המשרד) בהיבטים הנוגעים למדיניות בתחום הספריות הציבוריות. בכלל זה, מוצע כי המועצה לספריות ציבוריות תייעץ לשר או למשרד, לפי העניין, בעניין התקנת תקנות וקביעת מבחני תמיכה לפי החוק (בין שמבחני התמיכה ייקבעו על ידי המנהל הכללי של המשרד – לעניין תמיכה ברשויות מקומיות בלבד, ובין שמבחני התמיכה ייקבעו על ידי השר – לעניין תמיכה ברשויות מקומיות ובמוסדות ציבור). מוצע להבהיר כי המועצה תהיה רשאית להעלות לפני המשרד והשר הצעות משלה.

לפי המוצע המועצה תמנה 11 חברים, שימנה השר, והרכבה הוא: עובד המשרד, עובד משרד הפנים – לפי המלצת שר הפנים, עובד משרד האוצר – לפי המלצת שר האוצר, נציג מרכז השלטון המקומי – אשר ייבחר

⁵ ס"ח התשס"ח, עמ' 50.

(ג) הוראות סעיפים 18א, 18א1 ו-18א2 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975⁶, יחולו לעניין מינוי חברי המועצה, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה: במקום "דירקטוריון של חברה ממשלתית" או "דירקטוריון החברה" יבוא "המועצה" ובמקום "חבר דירקטוריון" יבוא "חבר המועצה".

(ד) לא ימונה לחבר המועצה מי שהורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר המועצה, או שהוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה משמעתית בעבירה כאמור, וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו.

(ה) המועצה תייעץ לשר ולמשרד, לפי העניין, בהיבטים הנוגעים למדיניות בתחום הספריות הציבוריות, בין לפי פנייתם ובין ביוזמתה שלה.

4. (א) תקופת כהונה של חבר המועצה תהיה ארבע שנים, ורשאי השר להאריך את תקופת כהונתו לתקופת כהונה נוספת, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות; ואולם חברי המועצה שמונו לפי סעיף 3(א)(1) עד 3(3), ניתן לשוב ולמנותם לתקופות כהונה נוספות כל עוד הם מכהנים בתפקידם.

(ב) חבר המועצה שתקופת כהונתו תמה יוסיף לכהן עד למינוי חבר אחר במקומו או עד למינויו מחדש, לפי העניין, לתקופת כהונה נוספת שלא תעלה על שישה חודשים.

(ג) נבצר מיושב ראש המועצה למלא את תפקידו באופן זמני, ימנה לו השר בהקדם האפשרי, ממלא מקום מקרב חברי המועצה המנויים בסעיף 3(א)(6), לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים.

5. (א) חבר המועצה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו בהתקיים אחד מאלה:
1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;

(2) הוא חדל להיות עובד המשרד הממשלתי כאמור בסעיף 3 או נציג מרכז השלטון המקומי, ואם הוא נציג ציבור – הוא התמנה לעובד המדינה.

ד ב ר י ה ס ב ר

שורות ולהבטיח החלפה בין חברי המועצה. הדבר חיוני הן כדי לאפשר גיוון דעות ועמדות והן בשל העובדה שחברות במועצה ציבורית מהווה משאב ציבורי שאין מקום להקנותו לגורם בלעדי למשך תקופה ממושכת מדי.

כדי להבטיח את רציפות התפקוד של המועצה, מוצע לקבוע בסעיף קטן (ב) כי חבר המועצה שתקופת כהונתו תמה, יוסיף לכהן עד למינוי חבר אחר במקומו או עד למינויו מחדש, לפי העניין, לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים. נוסף על האמור, כדי שהמועצה תוכל להמשיך לתפקד במקרה שבו נבצר מיושב ראש המועצה, זמנית, למלא את תפקידו, מוצע בסעיף קטן (ג) כי השר ימנה ליושב ראש המועצה ממלא מקום מקרב חברי המועצה שהם נציגי ציבור לתקופה מוגבלת שלא תעלה על שישה חודשים.

5. סעיף מוצע להסדיר את הנסיבות שבהן תסתיים תקופת כהונתו של חבר המועצה בטרם הגיע מועד סיומו. סיום כהונה כאמור ייעשה אם חבר המועצה התפטר באמצעות הגשת כתב התפטרות לשר הממנה וכן במקרה שבו חדל חבר המועצה להיות עובד המשרד הממשלתי, לפי העניין, ואם הוא נציג ציבור – אם התמנה לעובד המדינה.

ראוי לכהן בתפקיד, או מי שהוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה משמעתית בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו. תכליתו של הסעיף להבטיח כי מי שמשמש בתפקיד חבר המועצה יהיה אדם הראוי לכהונה זו, וזאת לרבות בהיבט הערכי-נורמטיבי, בין השאר כדי להבטיח את אמון הציבור במערכת השלטונית. חבר המועצה ממלא תפקיד חשוב ומרכזי בעיצוב המדיניות בתחום הספריות הציבוריות ובעיצוב מבחני התמיכה שמכוחם מחולק התקציב הממשלתי לספרייה של רשות מקומית, כאמור בהצעת החוק, ומשום כך תפקידו כרוך ביחסי נאמנות ואמון מיוחדים, כמשמעותם בסעיף 12(ג)(2) לחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019.

4. סעיף מוצע לקבוע כי תקופת הכהונה של חברי המועצה תעמוד על ארבע שנים. ההגבלה האמורה לא תחול על עובדי המדינה. על פי המוצע יהיה ניתן להאריך את תקופת כהונתם של עובדי המדינה לתקופות נוספות כל עוד הם מכהנים בתפקידם, ויהיה ניתן להאריך את תקופת הכהונה של חברי המועצה נציגי הציבור לתקופת כהונה של ארבע שנים נוספות לכל היותר. מגבלת תקופת הכהונה נועדה לאפשר ריענון

⁶ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

- (ב) התקיימה נסיבה מהנסיבות כמפורט להלן לגבי חבר המועצה, יעבירו השר מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה ובסמוך למועד התקיימות הנסיבה, בהודעה בכתב:
- (1) הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר המועצה, או הוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה משמעתית בעבירה כאמור;
- (2) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;
- (3) חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים הדרושים למינויו.

(ג) השר, בהתייעצות עם יושב ראש המועצה, רשאי להעביר את חבר המועצה מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה אם חבר המועצה נעדר בלא סיבה מוצדקת מארבע ישיבות רצופות של המועצה או מיותר משליש מהישיבות שקיימה במהלך שנה אחת.

(ד) השר לא יפסיק את כהונתו של חבר המועצה לפי סעיף קטן (ב) או (ג) אלא לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה.

(ה) הפסיק חבר המועצה לכהן לפי הוראות סעיף זה, יפעל השר בהתאם להוראות סעיף 3, למינוי חבר אחר במקומו, בהקדם האפשרי.

תוקף פעולות 6. קיום המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו בשל הפסקת כהונתו של חבר מחברי המועצה, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שמכהנים בה רוב חבריה.

סדרי עבודת המועצה 7. (א) המניין החוקי בישיבות המועצה הוא רוב חבריה, ובהם יושב ראש המועצה.

(ב) החלטות המועצה יתקבלו ברוב דעות החברים המשתתפים והמצביעים בישיבה; היו הדעות שקולות, תכריע דעתו של יושב ראש המועצה.

ד ב ר י ה ס ב ר

השר הממנה, בהקדם האפשרי, למנות חבר אחר תחתיו, בהתאם לסעיף המינוי ותנאי הכשירות, וזאת כדי שלא להותיר את המועצה בלא איש ובאופן שיפגע בתפקודה.

סעיף 6 הסעיף נועד להבטיח את תקינות עבודת המועצה, בהיבט החברים המכהנים בה, ולשמור על רצף תפקודה ועל תוקף החלטותיה של מליאת המועצה, במקרה שבו הופסקה כהונתו של מי מחבריה, או שהתגלה ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

סעיף 7 מוצע לקבוע כי המניין החוקי בישיבות המועצה הוא רוב חבריה, ובהם יושב ראש המועצה. בהתאם לכך מוצע לקבוע כי החלטות המועצה יתקבלו ברוב דעות, ובמקרה שבו הדעות שקולות – תכריע דעתו של יושב ראש המועצה כמקובל בדברי חקיקה אחרים. בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע כי המועצה תקבע את דרכי עבודתה ואת סדרי דיוניה, אם לא נקבעו על פי חוק, כדי לאפשר לה להסדיר את פועלה מקום שהחוק אינו מורה כיצד עליה לפעול, והיא רשאית למנות ועדת משנה מקרב חבריה, הן בדרך כלל והן לעניין מסוים. דרכי העבודה של המועצה וסדרי דיוניה יהיו שקופים לציבור ויתפרסמו באתר האינטרנט של משרד התרבות והספורט. נוסף על

נוסף על כך, כהונתו של חבר המועצה תובא אל סיומה בדרך של העברתו מהכהונה על ידי השר הממנה כאשר נבצר ממנו לשמש בתפקיד דרך קבע וכן כאשר חדל להתקיים בחבר המועצה תנאי מהתנאים למינויו, או אם הורשע או הוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה משמעתית בעבירה שמחמת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש עוד כחבר המועצה.

סעיף קטן (ג) המוצע מסמיך את השר הממנה, לאחר התייעצות עם יושב ראש המועצה, להפסיק כהונה של חבר המועצה כאשר הוא נעדר בלא סיבה מוצדקת מארבע ישיבות רצופות של המועצה או מיותר משליש מהישיבות שקיימה במהלך שנה אחת. סעיף קטן זה נותן לגורם הממנה סמכות להעביר חבר מועצה מכהונתו כאשר הוא אינו ממלא את תפקידו כנדרש, והעדר השתתפותו בישיבות המועצה שבה הוא חבר, מעיד על כך.

מוצע בסעיף קטן (ד) כי החלטה של השר הממנה בדבר הפסקת כהונה תחייב מתן זכות טיעון לחבר המועצה שהפסקת כהונתו נשקלת.

בסעיף קטן (ה) מוצע לקבוע כי מקום שבו הפסיק חבר המועצה לכהן לפי הוראות סעיף הפסקת הכהונה, יפעל

(ג) המועצה תקבע את דרכי עבודתה וסדרי דיוניה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה, והיא רשאית למנות ועדות משנה מקרב חבריה, דרך כלל או לעניין מסוים; דרכי עבודת המועצה וסדרי דיוניה יפורסמו באתר האינטרנט של המשרד.

(ד) המועצה תנהל פרוטוקול של דיוניה ותפרסמו באתר האינטרנט של המשרד; פרוטוקול כאמור יכול שיכלול את עיקרי הדברים שבדיון.

8. חבר המועצה שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב או עובד גוף נתמך, יהיה זכאי לתשלום מאת המשרד בעד השתתפות בישיבות המועצה, בהתאם להוראות של החשב הכללי במשרד האוצר החלות לעניין חברי ועדות ציבוריות; בסעיף זה, "עובד המדינה", "עובד גוף מתוקצב" ו"עובד גוף נתמך" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב.

9. חברי המועצה שאינם עובדי המדינה, דינם, בפעולתם כחברי המועצה, כדין עובדי המדינה לעניין חיקוקים אלה ולעניין פעולותיהם במועצה:

(1) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979⁷;

(2) חוק העונשין, התשל"ז-1977⁸ – ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור;

(3) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1989⁹ – ההוראות הנוגעות לכלל עובדי המדינה;

(4) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969¹⁰.

ד ב ר י ה ס ב ר

מהעבירות הן ייחודיות לעובדי ציבור, ובהן מרמה והפרת אמונים, גילוי בהפרת חובה, שימוש לרעה בכוח המשרה, לחץ של עובד ציבור, גניבה בידי עובד ציבור, וחלקן נועדו לתת הגנה מוגברת לעובד ציבור, ובהן תקיפת עובד ציבור, הפרעה לעובד ציבור והעלבת עובד ציבור.

לגבי חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1989 – על חברי המועצה שאינם עובדי המדינה, יחולו החובות והאיסורים החלים מכוח החוק על כלל עובדי המדינה – איסור על השתתפות בבחירות (למעט חשאיות) ב"גוף בוחר" (סעיף א3); איסור לעסוק בפעילות מפלגתית בתחומם של נכסי הציבור (סעיף ב3); איסור לארגן הפגנה או תהלוכה בעלת אופי מדיני (סעיף ד4); איסור להתרים כספים וזולת לאוצר המדינה (סעיף ה5).

לעניין ההגבלה על הזכות להתמודד לכנסת לפי חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 – יצוין כי על חברי המועצה שאינם עובדי המדינה תחול ההגבלה הקבועה בסעיף 56(ב) לחוק האמור, ולפיה חברותם במועצה תופסק מיום הגשת רשימת המועמדים עד יום הבחירות לכנסת, ואם ייבחרו לכנסת – כל זמן היותם חברי הכנסת. ככלל, ההגבלה הקבועה בסעיף 56(א1) לחוק, אשר הוחלה על עובדי מדינה בכירים, לא תוחל על חברי המועצה שאינם עובדי המדינה.

כך מוצע לחייב את המועצה לנהל פרוטוקול של דיוניה ולפרסמו לציבור באתר האינטרנט של המשרד; הפרוטוקול יכול להיערך בדרך של סיכום עיקרי הדברים שבדיון.

סעיף 8 בשל הזמן והמאמץ הנדרשים מחברי המועצה לשם ביצוע תפקידם כראוי, מעוגנת בסעיף 8 להצעת החוק האפשרות לשלם גמול, שאינו בגדר שכר, לחברי המועצה. הגמול שחברי המועצה יהיו זכאים לקבל בעבור השתתפות בישיבות המועצה יהיה בהתאם להוראות החשב הכללי במשרד האוצר החלות לעניין חברי ועדות ציבוריות.

סעיף 9 מוצע להחיל על חברי המועצה שורה של דינים שמטרתם ככלל היא שמירה על טוהר המידות בשירות הציבורי ושמירת עצמאותם המקצועית, כמפורט להלן:

לגבי חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979, החוק קובע כי על עובד ציבור וכן על בן או בת זוגו ומי שסמוך על שולחנו חל איסור לקבל מתנה הניתנת לו בשל תפקידו כעובד הציבור. החוק נועד למנוע פגיעה בטוהר המידות ובכלל זה למנוע תופעות פסולות של הענקת מתנה או גמול לעובד ציבור כדי להטות את שיקול דעתו ולהשפיע על הליך קבלת ההחלטות.

לגבי חוק העונשין, התשל"ז-1977 – החוק קובע שורה של עבירות העוסקות, בין השאר, בעובדי ציבור. חלק

⁷ ס"ח התש"ם, עמ' 2.

⁸ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁹ ס"ח התשי"ט, עמ' 190.

¹⁰ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

”בן משפחה” – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות קרוב כאמור שהוא שלוב (חורג);

”בעל עניין” – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ”ח–1968¹¹;

”טיפול” – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

”ניגוד עניינים”, של חבר המועצה – ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו במועצה ובין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו;

”קרוב”, של חבר המועצה – כל אחד מאלה:

(1) בן משפחה של חבר המועצה;

(2) אדם שלחבר המועצה יש עניין במצבו הכלכלי;

(3) תאגיד שחבר המועצה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם בעלי עניין בו;

(4) גוף שחבר המועצה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים בו.

(ב) לא ימונה לחבר המועצה ולא יכהן כחבר כאמור מי שבשל כהונתו יימצא, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו במועצה.

(ג) חבר המועצה לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים.

ד ב ר י ה ס ב ר

ייחשב ”קרוב” לעניין זה. משמעות הדברים היא כי חבר המועצה עשוי להיות במצב של ניגוד עניינים גם כאשר אין לחבר המועצה עצמו עניין אישי, אך יש לו עניין במצב של אדם אחר, הנכלל בהגדרת ”קרוב” (ובכלל זה כאשר מדובר בחבר קרוב). הסעיף קובע הגדרה רחבה ומקיפה של גורמים אשר יש לבחון את ענייניהם ביחס לתפקידו של חבר המועצה, אך יש להדגיש כי לא בכל מקרה שיש לקרוב עניין אישי אכן מתעורר חשש סביר לניגוד עניינים, ויש לבחון את פוטנציאל ההשפעה של העניין האישי בהתחשב גם במידת הקרבה.

סעיף קטן (ב) אוסר על מינוי של חבר המועצה אם הוא עלול להימצא באופן תדיר במצב של ניגוד עניינים, באופן שימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו. ככלל, ההנחה היא שזיקות שיש לחבר המועצה לתפקיד עשויות להצריך הטלת הגבלות על חבר המועצה במילוי תפקידו, אשר יבואו לידי ביטוי בהסדר ניגוד עניינים שייערך בעבורו. על פי סעיף קטן זה, רק אם חבר המועצה יימצא במצב של ניגוד עניינים שלא ניתן למנוע אותו במסגרת הסדר ניגוד עניינים, או שהסדר ניגוד העניינים ימנע ממנו למלא את עיקר התפקיד – לא יהיה ניתן למנותו.

סעיף קטן (ג) מתייחס לאופן שבו יש לנהוג במקרה של חשש לניגוד עניינים במהלך הכהונה, וקובע כי חבר

סעיף 10 הסעיף נועד להחיל על חבר המועצה את העיקרון האוסר על עובדי ציבור להימצא במצב של ניגוד עניינים. האיסור על ניגוד עניינים מתייחס למצב שבו יש חשש סביר שעובד הציבור יימצא בניגוד עניינים – הן כאשר מדובר בעניין אישי שלו או של קרובו והן כאשר מדובר בתפקיד אחר של אותו אדם.

הוראות הסעיף המוצע מעגנות ומפרטות הן את העיקרון האוסר על הימצאות במצב של ניגוד עניינים והן את קשת הזיקות הרחבה שביחס אליה יש לבחון אם מתקיים ניגוד עניינים. ואולם, בנסיבות נתונות, בבחינת השאלה אם מתקיים בפועל חשש סביר לניגוד עניינים, יש לתת את הדעת גם לריחוק הזיקה ולמכלול נסיבות העניין. יובהר כי ייתכנו נסיבות שבהן חשש לניגוד עניינים יתעורר גם לגבי זיקות רחוקות שלא נכללו במפורש בסעיף המוצע ובהגדרות הקבועות בו, ואף על פי שהסעיף אינו שולל במפורש את האיסור על ניגוד עניינים באותם מקרים, לא מן הנמנע שהאיסור יחול במקרים אלה מכוח כללי הצדק הטבעי.

סעיף קטן (א) קובע את ההגדרות הדרושות לסעיף המוצע. הוא יוצק תוכן להגדרת המונח ”ניגוד עניינים” ומבהיר כי יש לבחון קיום של ניגוד עניינים ביחס למילוי תפקידו של חבר המועצה במועצה, בהתחשב בענייניו האישיים או בתפקיד אחר, שלו או של קרובו, וכן קובע מי

¹¹ ס”ח התשכ”ח, עמ’ 234.

(ד) נודע לחבר המועצה כי הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (ב) או (ג), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש המועצה; היה חבר המועצה האמור היושב ראש – יודיע על כך לשר.

(ה) על אף האמור בסעיף זה, רשאי חבר המועצה שמונה לפי סעיף 3(א) להביא בחשבון גם את ענייניו של הגוף או הציבור שהוא נציגו, ככל שהם קשורים לתפקידי המועצה, ולא יראו אותו כמצוי במצב של ניגוד עניינים בשל כך בלבד.

11. שיתוף גופים אחרים
רשות מקומית רשאית לשתף מוסדות וגופים אחרים בהקמתה של ספרייה ציבורית, בתחזוקתה ובניהולה, ואולם לא יהיה בכך כדי לגרוע מאחריותה של הרשות המקומית לפי חוק זה; השר, לאחר התייעצות עם המועצה, רשאי לקבוע בתקנות תנאים לעניין שיתוף כאמור.

12. תקציב ותמיכות
(א) הממשלה והרשות המקומית ישתתפו בהוצאותיהן של ספריות ציבוריות בהתאם להוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ד).

(ב) סכום ההשתתפות של הממשלה בהוצאותיהן של הספריות הציבוריות ייקבע, בכל שנת כספים, בחוק התקציב השנתי כהגדרתו בחוק יסודות התקציב, ולא יפחת מ־85 מיליון שקלים חדשים.

(ג) השר או המשרד, לפי העניין, לאחר התייעצות עם המועצה, יקבע מבחנים שוויוניים לתמיכה בספריות הציבוריות בעד הוצאות ניהול, פעילות, החזקה והצטיידות, כולן או חלקן (בסעיף זה – מבחני התמיכה); אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, לעניין תמיכות במוסדות ציבור.

(ד) (1) שיעור ההשתתפות של רשות מקומית בהוצאות של ספרייה ציבורית הנמצאת בתחום שיפוטה, בכל שנת כספים, ייקבע במבחני התמיכה ולא יפחת מסכום התמיכה של המדינה באותה ספרייה לפי מבחני התמיכה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף קטן (ה) עוסק בנסיבות שבהן הרכב המועצה כולל חבר אשר מונה מתוקף תפקידו כבעל תפקיד בגוף מסוים או כמייצג גוף או מגזר מסוים. במקרה זה ההנחה כי חברותו של חבר זה במועצה היא חשובה ובעלת תועלת, שכן יש בה כדי להביא זווית ראייה הנדרשת לדיוני המועצה, לכן במצב כאמור אין לראות ניגוד עניינים בעצם העובדה שחבר המועצה מייצג גוף או ציבור מסוים.

סעיף 11 מוצע לאפשר לרשות מקומית המעוניינת בכך לשתף מוסדות וגופים אחרים בהקמתה של הספרייה הציבורית, תחזוקתה וניהולה, ובלבד שלא יהיה בכך כדי לגרוע מאחריותה של הרשות המקומית לפי החוק, ובכלל זה מחובת מימון הספרייה שבשטח שיפוטה בהתאם לאמור בסעיף 12 המוצע, או ממתן שירותים לתושבי הרשות המקומית כפי שנקבע בסעיף 13 המוצע ובתוספת שנקבעה מכוחו. כמו כן מוצע להסמיך את השר לקבוע בתקנות, לאחר התייעצות עם המועצה, תנאים לעניין שיתוף כאמור.

סעיף 12 מוצע לעגן בחוק את חובת המדינה להשתתף בהוצאותיהן של הספריות הציבוריות בסעיף תקציבי נפרד ומובחן במסגרת חוק התקציב השנתי, בסכום שלא יפחת מ־85 מיליון שקלים חדשים מדי שנה. אשר להקצאת התקציב הממשלתי, מוצע לקבוע כי השר – אם

המועצה לא יטפל בנושאים שהטיפול בהם יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים. בהתאם להגדרת "טיפול" שבסעיף קטן (א), על חבר המועצה להימנע מכל סוג של מעורבות באותו נושא, ובכלל זה נוכחות בדיון לעניין אותו נושא. ואולם יובהר כי סעיף קטן זה אינו מייטור את הצורך בעריכת הסדר למניעת ניגוד עניינים, אשר במסגרתו יש להתייחס לכל הזיקות הרלוונטיות ולקבוע כיצד על חבר המועצה לנהוג כדי להימנע מלהימצא במצב של ניגוד עניינים. הסדר ניגוד עניינים עשוי לכלול צעדים אישיים (כגון התפטרות ממילוי תפקיד מקביל או שינוי באופן הפעילות) או הימנעות מטיפול באותו עניין, כאמור בסעיף קטן זה. לצד זאת, במקרים המתאימים ניתן לנקוט צעדים אחרים שאינם שוללים את הטיפול באותו עניין, כגון קבלת החלטות בשיתוף עם גורם אחר, גילוי נאות, מתן הנמקה מיוחדת וכיוצא בזה.

סעיף קטן (ד) מתייחס לחובת ההודעה המוקדמת המוטלת על חבר המועצה כאשר הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים. על פי הסעיף, בכל מצב שבו נודע לחבר המועצה על אפשרות להימצאות במצב של ניגוד עניינים, הוא נדרש לעדכן את יושב ראש המועצה, ואם הוא היושב ראש – את השר ובהתאם לכך יהיה מקום לגבש בענייניו הסדר למניעת ניגוד עניינים כמפורט לעיל.

(2) הייתה הספרייה הציבורית כאמור בפסקה (1) מוחזקת ומנוהלת על ידי רשויות מקומיות אחדות במשותף, יראו, לענין סעיף קטן זה, את כלל הרשויות המקומיות המשתתפות בהוצאותיה של אותה ספרייה ציבורית כרשות מקומית אחת.

(3) על אף האמור בפסקה (1), רשאי השר לקבוע בתקנות שיעור השתתפות שונה לפי מאפיינים של רשויות מקומיות; תקנות כאמור יותקנו לאחר התייעצות עם שר הפנים והמועצה ובאישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת.

(ה) השר או המשרד, לפי הענין, רשאים, לאחר התייעצות עם המועצה, להקצות סכום שלא יעלה על 10% מהתקציב שנקבע לפי סעיף קטן (ב) לצורך פעילות מסוימת או מיזם מסוים שיש להם זיקה משמעותית לתחום הספריות הציבוריות או שצפוי שתהיה להם תרומה ניכרת לתחום האמור.

13. שירותים שתפק הספרייה בחינם שפרייה ציבורית תספק חינם לתושבי הרשות המקומית שבתחומה היא פועלת, את השירותים המנויים בתוספת; השר, לאחר התייעצות עם המועצה, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.

14. על אף האמור בסעיף 13, ספרייה ציבורית רשאית לגבות תשלומים בשל איחור בהחזרת ספר או בשל אי-החזרתו או בשל השחתתו, הכול כפי שיקבע השר בתקנות, לאחר התייעצות עם המועצה; בלי לגרוע מכלליות האמור, ספרייה ציבורית רשאית לדרוש, כתנאי להשאלת ספר, פיקדון שימש ערובה להבטחת תשלום בגין איחור, אי-החזרת ספר או השחתתו, ובלבד שהפיקדון לא ייפרע קודם לקרות אחד מהמקרים האלה ושסכמו לא יעלה על התשלומים שנקבעו בתקנות כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

שונים בהתאם למאפיינים שונים של רשויות מקומיות, למשל בהתאם למדרג החברתי-כלכלי של אותה רשות, וזאת לאחר התייעצות עם שר הפנים והמועצה ובאישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת.

עוד מוצע להסמיך את השר או המשרד, לאחר התייעצות עם המועצה, להקצות סכום שלא יעלה על 10% מהתקנה התקציבית הנתונה לתמיכה בספריות הציבוריות, לצורך פעילות או מיזם שיש להם זיקה משמעותית לתחום הספריות הציבוריות או שצפוי שתהיה להם תרומה ניכרת לתחום האמור, למשל תשלום מרוכז בעבור תגמולים לסופרים בעד השאלת ספריהם מהספריות הציבוריות. נוסף על כך, לא מן הנמנע שיהיה מקום ליזום מהלכים רוחביים נוספים בתחומי פעילות הספרייה או הטכנולוגיה. יובהר כי הקצאת הסכום כאמור תיעשה בהתאם לכל דין, ובכלל זה דיני המכרזים ודיני התמיכות.

13. שירותים הבסיסיים של הספרייה הציבורית צריכים להיות נגישים לתושבי הרשות המקומית. על כן מוצע להגדיר, בתוספת, את השירותים שיינתנו בחינם לתושבי הרשות המקומית. השר רשאי לשנות בצו את השירותים המנויים בתוספת לאחר התייעצות עם המועצה. יובהר כי ספרייה רשאית לגבות תשלום בעד שירות שאינו מנוי בתוספת. עם זאת, המשרד יהיה רשאי לקבוע במבחני התמיכה כי התמיכה תינתן בעד שירותים או פעילויות שהספרייה מספקת בחינם או במחיר נמוך כפי שיקבע.

14. מוצע להסמיך את השר, לאחר התייעצות עם המועצה, לקבוע בתקנות תשלומים בשל איחור בהחזרת ספר או בשל אי-החזרתו או השחתתו, ולאפשר

מדובר במבחני תמיכה לפי הוראות סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, או המשרד – אם מדובר במבחני תמיכה לפי הוראות התכ"ם 6.2 "תמיכות מתקציב המדינה בגופים אחרים", לפי הענין, לאחר התייעצות עם המועצה, יקבע מבחנים שוויוניים לתמיכה בספריות הציבוריות (להלן – מבחני התמיכה). כמו כן מוצע כי התמיכה לפי אותם מבחנים תינתן בעד הוצאות ניהול, פעילות, החזקה והצטיידות, כולן או חלקן, כפי שייקבע במבחני התמיכה. במסגרת מבחני התמיכה יהיה רשאי השר או המשרד, לפי הצורך והענין, להתחשב באמות מידה ומדדים שונים המקובלים במבחני התמיכה, כגון מדד הפריפריה של יישובים ורשויות מקומיות, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מיקומה הגאוגרפי של הרשות המקומית, לרבות אזורים בעלי עדיפות לאומית, וזאת בהתאם למדיניות כפי שתקבע מוזמן לזמן בהתייעצות עם מועצת הספריות הציבוריות ובכפוף לעקרון השוויון. נוסף על כך, במסגרת גיבוש מבחני התמיכה יוכל המשרד לשקול אם וכיצד לתמרץ גם רשויות מקומיות אשר העבירו תקציב למימון הספריות שבתחום שיפוטן, בהיקף העולה על חובת המימון התואם כאמור בסעיף קטן (ד)(1) המוצע.

כמו כן מוצע לקבוע כי על רשות מקומית אשר הגישה בקשה לקבלת תמיכה, חובה להשוות, לכל הפחות, את התקציב שהיא מעבירה לטובת הספריות שבתחום שיפוטתה לתקציב המועבר על ידי המדינה. באופן זה, סכום ההשתתפות של הרשות המקומית לא יפחת מסכום ההשתתפות של המדינה. ואולם, כדי להתאים את סכומי ההשתתפות של הרשות המקומית ליכולתה הכלכלית, מוצע להסמיך את השר לקבוע בתקנות סכומי ההשתתפות

15. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
16. חוק הספריות הציבוריות, התשל"ה-1975¹² (להלן – החוק הקודם) – בטל.
17. תקנות שהותקנו לפי החוק הקודם (להלן – התקנות הקיימות) יעמדו בתוקפן כנוסחן ערב יום התחילה, ויראו אותן כאילו הותקנו לפי הוראות חוק זה, והכול זולת אם חוק זה קובע הוראות אחרות מהתקנות הקיימות, וכל עוד התקנות הקיימות לא שונו או בוטלו לפי חוק זה.
18. המועצה לספריות ציבוריות שכינה לפי סעיף 8 לחוק הקודם ערב יום התחילה, תמשיך לכהן עד למינויה של מועצה חדשה בידי השר לפי סעיף 3 לחוק זה.
19. על אף האמור בסעיף 12(ב) –
- (1) בשנת 2024, במקום "85 מיליון שקלים חדשים" יקראו "73 מיליון שקלים חדשים";
- (2) בשנת 2025, במקום "85 מיליון שקלים חדשים" יקראו "79 מיליון שקלים חדשים".

תוספת

(סעיף 13)

שירותים שתספק הספרייה בחינם

- (1) השאלת ספרים למבוגרים, לבני נוער ולילדים, לרבות הארכת השאלה;
- (2) מתן אפשרות קריאה ועיון בספרים בין כותלי הספרייה;
- (3) מתן ייעוץ והדרכה בכל הנוגע לספרים, לרבות שירות ביבליוגרפי;
- (4) גישה למאגרי מידע;
- (5) העמדת קטלוג הספרייה לשימוש הציבור;
- (6) מתן אפשרות שימוש במתחם למידה, אם קיים בספרייה;
- (7) שירות כאמור בפרטים 1 עד 5 המסופק באמצעים אלקטרוניים או מקוונים, אם קיימים בספרייה.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 18** מוצע לקבוע כי המועצה שכינה מכוח החוק הקודם, ערב יום התחילה, תמשיך לכהן עד למינויה של מועצה חדשה, וזאת כדי לאפשר רציפות תפקודית בעבודת המועצה.
- סעיף 19** בעקבות פעולות הלחימה המתמשכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל" הופחתו תקציבי משרדי הממשלה, ובהתאם לכך בעת זו, נדרש גם להפחית באופן זמני את תקציב הספריות הציבוריות. על כן מוצע לקבוע הוראת שעה שלפיה בשנת 2024 יעמוד התקציב הממשלתי המיועד לספריות ציבוריות על סך שלא יפחת מ־73 מיליון שקלים חדשים, ובשנת 2025 יעמוד התקציב האמור על סך שלא יפחת מ־79 מיליון שקלים חדשים.
- יובהר כי החל משנת התקציב 2026, יחול ההסדר הקבוע בסעיף 12 המוצע, שלפיו יעמוד התקציב הממשלתי המיועד לספריות הציבוריות על סך שלא יפחת מ־85 מיליון שקלים חדשים.
- לספרייה לדרוש, כתנאי להשאלת ספר, פיקדון שישמש ערובה להבטחת תשלום בגין איחור, אי-החזרת ספר או השחתתו. כל זאת, בדומה למצב הנוהג כיום.
- סעיף 15** מוצע לקבוע כי שר התרבות והספורט יהיה השר הממונה על ביצוע החוק ויהיה רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה, להתקין תקנות לפי החוק.
- סעיף 16** כאמור בחלק הכללי לדברי ההסבר, הצעת חוק זו מסדירה את פעילותן של הספריות הציבוריות, מעגנת את מעמד המועצה לספריות ציבוריות בהתאם לחקיקה עדכנית הנוגעת למינוי מועצות ציבוריות, וכן קובעת הסדר עדכני לעניין תקצוב הספריות הציבוריות והתמיכה בהן. בשל כך מוצע לבטל את חוק הספריות הציבוריות, התשל"ה-1975, שהסדיר נושאים אלה.
- סעיף 17** מוצע לקבוע כי התקנות שנקבעו מכוח החוק הקודם יעמדו בתוקפן כל עוד לא בוטלו, או שונו על פי חוק זה, ובכך לאפשר בהירות ויציבות.

¹² ס"ח התשל"ה, עמ' 230; התשע"ז, עמ' 986.

נספח לדברי הסבר

(ג) השר רשאי, לאחר שהודיע על כך לוועדת החינוך והתרבות של הכנסת, לקבוע בתקנות דרכי פעולתן של ספריות ציבוריות שהוכרו לפי סעיף זה, לרבות שיתוף בניהול ובאיגום האמצעים עם ספרייה של הרשות המקומית, וחלוקת תחומי פעולתן.

שיתוף גופים אחרים

4. רשות מקומית רשאית לשתף מוסדות וגופים אחרים בהקמתה של ספרייה ציבורית, בתחזוקתה ובניהולה, אולם לא יהיה בכך כדי לגרוע מאחריותה של הרשות המקומית על פי חוק זה.

שיעור ההשתתפות

5. (א) (1) אחת לשלוש שנים יקבע השר, בכפוף להוראות פסקה (2), את העלות השנתית של הוצאות החזקה והניהול של ספרייה ציבורית (בחוק זה – העלות השנתית);

(2) השר יקבע את העלות השנתית בהסכמת שר האוצר ובהתייעצות עם שר הפנים, עם מרכז השלטון המקומי ועם ארגון המועצות האזוריות בישראל, לפי אמות מידה שיקבע כאמור בשים לב לתקנות לפי סעיף 5(5);

(3) השר, בהסכמת שר האוצר ושר הפנים, יקבע כללים להצמדת סכום העלות השנתית, וכן כללים בדבר הפחתת סכום העלות השנתית במקרים מיוחדים המצדיקים זאת.

(ב) אוצר המדינה ישתתף בהחזקתן ובניהולן של הספריות הציבוריות בשיעור כולל של 50% מסכום הבסיס; שר האוצר, בהתייעצות עם שר הפנים ועם הועדה המייעצת, ובאישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, יקבע תנאים ואמות מידה לקביעת שיעור ההשתתפות של אוצר המדינה בהחזקתה וניהולה של ספרייה ציבורית, בין השאר בהתחשב במיקומה הגאוגרפי של הספרייה; בסעיף זה, "הועדה המייעצת" – ועדה שהקים שר האוצר לענין חוק זה, שחברים בה: נציג שר האוצר והוא יהיה היושב ראש, נציג השר, נציג שר המשפטים, נציג שר הפנים, שלושה נציגי ציבור שבהם אחד שהמליץ עליו מרכז השלטון המקומי ושניים העוסקים בתחום הספרנות שהמליץ עליהם השר; חבר הועדה לא יקבל שכר בעד שירותיו במילוי תפקידו בוועדה.

(ג) הרשות המקומית תשתתף בהחזקתה ובניהולה של ספרייה ציבורית שבתחום שיפוט, בשיעור שלא יפחת מ-50% מהעלות השנתית שנקבעה לפי סעיף קטן (א) או בשיעור הסכום הקובע, הגבוה מביניהם; היתה הספרייה מוחזקת ומנוהלת על ידי רשויות מקומיות אחדות במשותף, יראו, לענין סעיף זה, את כלל הרשויות המקומיות המשתתפות בהחזקה ובניהול של אותה ספרייה ציבורית

וזה נוסחו של חוק הספריות הציבוריות, התשל"ה-1975, שמוצע לבטלו:

"הגדרות"

1. בחוק זה –

"השר" – שר החינוך והתרבות;

"ספר" – ספר, כתב עת, עיתון או דבר דפוס אחר, סרט, תקליט, וכן חומר גרפי, קולי או אור-קולי אחר, והכל בכל צורה או טכנולוגיה שבהן הם נשמרים, מאוחזרים או מופצים ולרבות בכתב לעיוורים;

"ספרייה ציבורית" – ספרייה שהיא פתוחה לכל והוקמה לפי סעיף 2 או הוכרה לפי סעיפים 2 או 3.

"סרט" – בכל צורה או טכנולוגיה שבהן הוא נשמה מאוחזר או מופץ לרבות קלטת וידאו;

"עיתון" – (נמחקה)

"תקליט" – בכל צורה או טכנולוגיה שבהן הוא נשמה מאוחזר או מופץ, לרבות קלטת או תקליטור.

מטרה

1. חוק זה בא להסדיר את פעילותן של הספריות הציבוריות לטובת הציבור, במטרה לקדם את החינוך והתרבות בישראל ולהבטיח שירותי ספרייה ציבורית, בזמינות ובאיכות סבירים, לצד אמצעים להבטחת מקורות המימון למימוש מטרה זו.

ספרייה של רשות מקומית

2. (א) השר רשאי, לשם השגת מטרתו של חוק זה, בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים וכל רשות מקומית הנוגעת בדבר, להורות בצו, לרשות מקומית אחת או לרשויות מקומיות אחדות במשותף, להקים, להחזיק ולנהל ספרייה ציבורית בתחום שיפוטן.

(ב) השר רשאי להכיר בספרייה קיימת של רשות מקומית כספרייה ציבורית, ומשעשה כן יחול עליה חוק זה.

ספרייה של ארגון ציבורי

3. (א) לפי בקשתו של ארגון ציבורי ובהתייעצות עם הרשות המקומית שבתחומה נמצאת ספרייה של הארגון, רשאי השר להכיר בספרייה כספרייה ציבורית, ומשעשה כן יחול עליה חוק זה, אולם לא ייפגע מעמדה המשפטי בשל כך.

(ב) השר יקבע בתקנות, באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, את המבחנים שלפיהם יהא ניתן להכיר בספרייה לפי סעיף זה, וכן את התנאים לביטול ההכרה, בין ביוזמת השר ובין לפי בקשת הארגון.

מועצה לספריות ציבוריות

8. (א) השר יקים מועצה לספריות ציבוריות והוא ימנה את חבריה מבין אנשי חינוך, ספרנים בכירים ונציגי משרד החינוך והתרבות, משרד הפנים, רשויות מקומיות, ספרנים ומוסדות ציבור הנוגעים בדבר.

(ב) השר יוועץ במועצה בכל ענין הנוגע לחוק זה; המועצה רשאית להעלות לפני השר הצעות משלה.

ביצוע ותקנות

9. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות –

(1) סדרי הפיקוח על ספריות ציבוריות;

(2) הכישרים המקצועיים לניהול ספרייה ציבורית;

(3) דרכי השיתוף של גופים ומוסדות בקיום ספריות ציבוריות;

(4) עידוד רכישת ספרים המתפרסמים בישראל;

(5) תקנים לענין העסקת כוח אדם ולענין הקמת מבנים וכן מלאי ספרים לכל ספרייה ציבורית; תקנות לענין פסקה זו יותקנו בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים, ותיאומים בהן לענין רשות מקומית הנוגעת בדבר – בהתייעצות עם אותה רשות מקומית.

החלה

10. חוק זה יוחל בהדרגה, מדי שנה בשנה, על פי צווים שיתן השר לאחר התייעצות עם שר האוצר ושר הפנים ולאחר שהודיע על כך לוועדת החינוך והתרבות של הכנסת, עד שתושלם החלתו על כל הרשויות המקומיות.

כרשות מקומית אחת; השר, בהסכמת שר האוצר ושר הפנים, יקבע כללים לחישוב שיעור השתתפותה של כל רשות מקומית כאמור.

(ד) השר יקבע כל שנה, בהתייעצות עם שר האוצר ועם שר הפנים ולאחר שמיעת דעתם של הרשויות המקומיות והארגונים הציבוריים הנוגעים בדבר, את שיעור השתתפותו של אוצר המדינה בהקמתן ובפיתוחן של ספריות ציבוריות.

(ה) סכום הבסיס והסכום הקובע יעודכנו לפי שיעור שינוי המדד במועדים שיקבע השר בתקנות, בהסכמת שר האוצר.

(ו) בסעיף זה – “המדד” – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; “סכום הבסיס” – הסכום הכולל של השתתפות אוצר המדינה והרשויות המקומיות בהחזקתן ובניהולן של הספריות הציבוריות בשנת 2006; “הסכום הקובע” – סכום ההשתתפות בפועל של רשות מקומית בהחזקתה או בניהולה של ספרייה ציבורית שבתחום שיפוטה בשנת 2006.

שירותים

6. ספרייה ציבורית תספק, בתחום השיפוט של כל רשות מקומית הנוגעת בדבר, שירותים כפי שייקבעו בתקנות, לרבות שירותים המאפשרים גישה למאגרי ידע ומידע.

תשלומים

7. שירותי ספרייה ציבורית יינתנו חינם, אולם ניתן לגבות תשלומים בשל איחור בהחזרת ספרים או בשל אי החזרתם או בשל השחתתם, הכל כפי שקבע השר; כן ניתן לגבות תשלומים בשל שירותים מסוימים שניתנו, כפי שקבע השר באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת.